

Proslava sv. Cecilije u zagrebačkoj Prvostolnici

U »Sv. Ceciliji« br. 4—1971. str. 122. Institut za crkvenu glazbu u Zagrebu predložio je da bi svi zagrebački župni zborovi ubuduće zajedno slavili blagdan zaštitnice crkvene glazbe Sv. Cecilije. Išlo se za tim da se ne bi cijela proslava sastojala samo u prisustovanju službi Božjoj, nego da bi se priredilo zajedničko predavanje o crkvenoj glazbi, ili da se održi koncert gdje bi nastupali svi zborovi, ili možda neka vrsta natjecanja zborova. Izmjena iskustava također bi dobro došla. Po svemu se čini da je to bio samo »glas vapijućega u pustinji«, jer »od sto glasa glasa čuti nije«. Na žalost nitko od zborovođa nije se javio i dao bilo kakav prijedlog.

Zato je za blagdan sv. Cecilije Institut za crkvenu glazbu po običaju pozvao sve gradske, ovaj put i gradske zagrebačke župne zborove, da prisustvuju zajedničkom slavlju. Moglo se primjetiti da je Prvostolnica bila osjetno punija nego prijašnjih godina.

Euharistijskom slavlju predsjedao je pomoćni zagrebački biskup dr. Josip Salač. U svojoj homiliji govorio je o sv. Ceciliji kao zaštitnici crkvene glazbe i o sv. Ceciliji kao mučenici.

Na Gospodine smiluj se, Slava, Svet i Jaganje Božji zbor Instituta pjevao je *Hrvatsku misu za 4-glasni mješoviti zbor* od dra Lovre Županovića (verzija 1972.). To je bila prva izvedba ove mise. Ulaznu pjesmu: *Pred kraljevima sam priznala Tvoje nauke*, prikaznu pjesmu: *Prate je djevice i vode je kralju i pričesnu pjesmu: Neka se smetu oholice koji me krivo progone* zbor je otpjevao jednoglasno. Većina prisutnih pristupila je sv. Pričesti. Kroz to vrijeme psalmista Matiša Rajčić i zbor pjevali su psalam 34 (33): *Blagoslovljat će Gospodina u svako doba*.

Crkveno pjevanje u Vinkovcima

Usred Vinkovaca diže se lijepa, barokna župna crkva koja je bila posvećena sv. Ivanu Nepomuku, a sada je dobila nove zaštitnike: sv. Euzebija biskupa i sv. Poliona čitača. To su vinkovački ili cibalski mučenici koji su u rimsko doba ovđe živjeli i za kršćansku vjeru prolili svoju krv. Oni su ponos vinkovačke crkve. U cijeloj okolini naša se župna crkva ističe svojom veličinom i ljepotom kao mala katedrala koju pohadaju vjernici iz naših okolnih sela.

U crkvi se bogoslužje vrši na doličnoj visini, a uzveličava ga i pjevanje, koje je u skladu s ljepotom crkve i s ljepotom sv. liturgije. U vezi s pjevanjem valja istaći da naša crkva ima dobre orgulje. Stare su 150 godina i dobro intonirane. Godine 1959. g. Milan Majdak izvršio je restauraciju orgulja. Sada imaju 2 manuala i 18 registara.

Nedjeljama i blagdanima na velikoj misi redovito pjeva naš župski mješoviti zbor, koji ima svoju dugodišnju tradiciju. Osnovan je između dva rata i od svoga osnutka nije nikada prekinuo svojim djelovanjem. Sada broji preko 30 članova. Crkveno pjevanje vode već 25 godina svojom stručnom spremom i velikim zalaganjem sestre sv. Križa iz Đakova. Iza rata s. Milena Šebić uspjela je zbor obnoviti proširiti i odgojiti lijepi broj mlađih sila. Zadnjih desetak godina zbor je vodila s velikim uspjehom i s mnogo ljubavi i požrtvovnosti s. Klementina Franc. U njezino vrijeme zbor je održao i nekoliko vrlo uspjelih koncerata duhovne glazbe i gostovao i u drugim župama. Da je naš zbor na visini i kvalitetan ima mnogo zasluga prof. Zdenka Janoši, koja je svojom stručnom spremom kao profesorica glazbe i svojom virtuoznošću zborom dirigirala i u njemu odgajala i podržavala smisao i osjećaj za ljepotu glazbe.

U zbor je unio mnogo života i bivši kapelan Luka Vincentić, koji je i sam u zboru nastupao i zboru priredio razne izlete u domovinu i izvan domovine. Za pjevački zbor i za crkveno pjevanje u našoj crkvi mnogo

znači i prisutnost te angažiranost talentiranog mladića, gimnazijskog maturanta Tone Kneževića. Učenik je s. Klementine, suvereno vlada orguljama i dostojno zamjenjuje s. orguljašicu u svakoj zgodbi i potrebi.

Naš župski mješoviti zbor ima odličnih, sigurnih i dobro uvježbanih glasova, zato može izvoditi i teže skladbe. Svojim pjevanjem uzveličava službu Božju nedjeljama i blagdanima, naročito o božićnim blagdanima, te u svetom tjednu i na Uskrs. Na vjernike posebno djeluje pjevanje Muke na Cvjetnicu i na Veliki petak. Uz pjevanje Muke cijela je crkva potresena pjevanjem Isusova vapaja: Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio. To izvodi prvi tenor našeg zbora Zvonko Domačinović.

Na nedjeljnim misama ponajviše se pjevaju mise naših domaćih skladatelja: Matzova hrvatska misa u D-duru, Lučićeva hrvatska misa, Pokazova, A. Vidakovića troglasna misa za mješoviti zbor, Preprekova 3. misa u čast Gospe Tekijske, Canjugina hrvatska misa u čast Bezgrešnog Začetka BDM, Člibotićeva misa u C-duru na čest Kristu Sveceniku, s. Tarzicije Fosić Misu u čest Bezgrešnog Začetka BDM.

Na proslavi 200. obljetnice župne crkve, 24. IX. 1972., na euharistijskom slavlju kojem je predsjedao zagrebački nadbiskup i hrvatski metropolita Franjo Kuharić uz koncelebaciju đakovačkog biskupa Msgr. Stjepana Bäuerleina i drugih svećenika zbor je vrlo lijepo izveo misu za mješoviti zbor u h-malu od Josipa Vrhovskog, koji je bio osobno prisutan na toj proslavi i pjevanje zpora ocijenio vrlo pozitivno.

Pored misa zbor izvodi i manje skladbe domaćih i stranih majstora. Od domaćih zbor je izvodio Duganovu molitvu, od Lučića Očenaš, od s. T. Fosić Sva si lijepa i Tko je ona, od Crnkovačkog Uskrsno jutro i psalam Dom je ovo Gospodnji, od Leščana Panis angelicus, od Prepreka Isuse Bože moj.

Od stranih majstora rado i uspješno je izvodio Händlov Aleluja iz oratorija »Mesija« zatim Mozartov Ave verum, od Beethovena Molitva pod zvijezdam i Nebesa šire, od Rheinbergera Salve Regina, od F. Witta Ave Maria, od Bartoluccia Psallite Deo nostro.

Sada za Uskrs zbor priprema izvedbu Preprekova Uskrsnuća, kantatu za sola, mješoviti zbor i orgulje.

U adventu i korizmi zbor pjeva koralnu misu.

Ako kod mise ne pjeva zbor, onda cijela crkva, narod i djeca, pjeva rado i zanosno jednoglasnu Preprekovu kratku Hrvatsku misu ili Hrvatsku pučku misu od Kučana.

Nedjeljama na ranoj misi pjeva mali zbor od 15 dječaka, koji se nazivaju »Polionovi drugovi«. Zovu se zato tako što im je zaštitnik sv. Polion, vinkovački mučenik koji je u cibalskoj crkvi bio primicerius a to znači učitelj i rektor zpora čitača i pjevača, koji su kod službe Božje čitali sv. Pismo i pjevali. Takvih je zborova nekoć bilo i u drugim crkvama. Na glasu je bio zbor malih pjevača u Kartagi. Sv. Polion je u našoj biskupiji zaštitnik svih čitača i ministranata. Nova sjemenišna kapela u Đakovu bit će posvećena sv. Polionu. Naši Polionovi drugovi nastupaju u dugim bijelim haljinama, pjevaju u svetištu uz pratnju orgulja. Neki su od njih i dobri čitači te s ambona čitaju ili pjevaju nedjeljna čitanja. Na taj način oživljavaju i obnavljaju život prve Crkve iz vremena sv. Poliona. Taj zbor vježba s mnogo truda Gabrijela Ulrih, nastavnica na gradskoj glazbenoj školi. Dječaci na misi pjevaju Preprekova misu i pjesme iz Cithare octochorde. Voditeljici tog malog zpora pomaže svojim savjetima i uputama župnik Mitar Dragutinac, koji Citharu dobro poznaje i koji ima mnogo smisla i ljubavi za te pjesme. Mali pjevači nastupili su i na dan proslave 200. godišnjice župne crkve naveče kod svete mise i kod skazanja o sv. Polionu.

U našoj crkvi postoji još i jedan mali zbor djevojčica. Zbor pjeva na večernjim misama, a vježba ga s. orguljašica.

Na đačkoj misi pjevaju dječa koja dolaze na vjeronauk. Vježbaju ih s. orguljašica i katehistica.

Veliki mješoviti zbor sa svojim lijepim pjevanjem, koje se njeguje u duhu liturgije, ne samo da uzveličava

Božju službu nego i liturgijski odgaja vjernike i vrši snažan upliv na vjerski život župe. Pjevačkom zboru i sestrma koje vode pjevanje i vrše katehizaciju treba u prvom redu zahvaliti što vjerski život u župi ne stagnira nego raste.

Sada je pjevački zbor i crkveno pjevanje povjereni mlađoj sili „vrsnoj orguljašici sestri Alemki Štefanko, izvrsnoj učenici Instituta za crkveno glazbu pa s pravom očekujemo da će pod njezinim vodstvom i uz njezinu angažiranost crkveno pjevanje u našoj župi još bujnije cvasti.

J. S.

Proslava blagdana Majke Božje Lurdske

Tradicionalno lurdsko proštenje u svetištu M. B. Lurdske u Zagrebu pripremano je svečanom devetnicom. Devetnica koju je otvorio pomoćni zagrebački biskup o. Mijo Škvorc i preko koje su propovijedali posebni propovjednici, bila je obilno obogaćena i sa glazbene strane. Uz pučko pjevanje koje je predvodio zbor gospoda i časnih sestara, kroz devetnicu je nastupio zbor župe M. B. Lurdske pod ravnjanjem Ma A. Milanovića, vokalni instrumentalni kvartet, nekoliko poznatih solista te psalmista i puk. Izvedene su slijedeće skladbe: *Agnus Dei* Bizeta, *Ave Maria* Gounoda, Schuberta i Förstera, *Oče naš* Rimsky-Korsakova, *Veličaj* S. Vilhara te pripjevni psalmi od Lj. Galetića. Uz ostale već uhodane pučke popijevke posebno je puk oduševljeno pjevao 3 marijanske (koje su otisnute u knjižici devetnice): *Zdravo budi Marijo* prof. A. Klobučara, *Zdravo sv. Rodiljo* prof. M. Leščana i *Gospo Lurdskoj* (Marija sva je bez ijedne ljage) A. Vidakovića.

Na sam blagdan M. B. Lurdske bilo je više pjevanih i recitiranih misa s pučkim pjevanjem, a po mom mišljenju bila je najizrazitija i najbolje odgovarala zahtjevima II. Vat. Sabora i liturgijskoj obnovi svečana koncelebrirana misa koju je uz sudjelovanje velikog broja vjernika (oko 3 tisuće) predvodio zagrebački nadbiskup Franjo Kuharić. Preko te mise pjevao je mješoviti zbor župe M. B. Lurdske pod ravnjanjem A. Milanovića uz aktivno sudjelovanje puka. Za ulaznu pjesmu svu su oduševljeno pjevali *Ljiljane bijeli* (2 kitice). Sam zbor je otpjevao *Gospodine smiluj se, Slava i Jaganče Božji iz Missa pontificalis secunda*. L. Perosia i *Sva si lijepa* K. Kolba. Iza prvog čitanja zbor i puk su skupa pjevali odgovor na pripjevni psalm *Vječna je ljubav Njegova* A. Klobučara, a iza drugog čitanja *Aleluja* A. Milanovića. Puk je zajedno sa zborom skladno pjevao *Svet i Blagoslovljen* iz Pučke mise A. Klobučara, a tako i sve odgovore na misi (uključivši poklike iz posvećenja i Očenaša, koralni napjev). Preko pričesti psalmista je pjevao 34. ps. Lj. Galetića, a zbor i puk su odgovarali: Kušajte i vidite kako je dobar Gospodin. Svečanost je završila zahvalnicom *Tebe Boga hvalimo* koja je iz 3 tisuće grla odjekivala i izvan kripte.

Poslije ovako velikih svečanosti običaj je da dobar dio vjernika ostane u crkvi pjevajući pučke popijevke. Tako je i ovom zgodom puk ostao još dugo u crkvi pjevajući marijanske pučke popijevke.

Svečana komemoracija Ante Antića (3. III 1973)

Osma obljetnica smrti o. Ante Antića obilježena je i bogatim glazbenim programom. Prije koncelebrirane mise (preko koje je prigodnu homiliju održao bogoslov i član Instituta za crkvenu glazbu fra Jozo Župić) s. Imakulata Malinka izvela je na orguljama koncert u h-molu G. Waltera. Preko mise otpjevao je župski zbor *Ecce quomodo moritur iustus* J. Gallusa i *Hvali duše moja Gospoda* K. Odaka, a solista M. Rajčić Pietà Signore Stradelle. Poslije mise program je nastavljen sa slijedećim točkama: V. Jelić: *Quadent in coelis*, motet

za alt i orgulje (pjevala je s. C. Pleša, a pratila ju je s. I. Malinka; G. F. Händel: *Largo* (violina B. Blašković i orgulje M. Čirk); Recital *Pjesan stvorenja* u koji je uklopljena *Pjesmu bratu suncu* M. Grđana izvela je grupa studenata i bariton M. Rajčić. Na kraju je s. I. Malinka odsvirala na orguljama Bachovu tokatu u d-molu.

M. K. Čirk

Prigodni koncert zbora župe sv. Antuna u Zagrebu

Prigodom 40. obljetnice postojanja župe sv. Antuna Padovanskog u Zagrebu župni zbor iste župe priredio je prigodni koncert duhovne klasične glazbe u župnoj crkvi sv. Antuna. Koncert je održan 7. prosinca 1972. navečer u punoj crkvi.

Program je bio ispunjen repertoarom klasičnih djebla stranih i domaćih skladatelja. Mješoviti zbor izveo je dvije skladbe Ludwiga van Beethovena: »Nebesa slave« i »Plamteće vatre«. Zbor je zatim izveo Mozartov »Ave verum« i Gruberovu »Terra tremuit«. Iz Perosićeve mise II. Pontificalis odabran je »Sanctus« i »Benedictus«. Zbor je, osim toga izveo »Molitvu« Karl Maria Webera i »Tota pulchra« Alessandra Borronija. Solisti su imali dvije skladbe: Ivica Ožanić, tenor, pjevao je »Na nebū cvate ruža« Josepha Tropscha, a sopranistica dr. Rajka Petančić izvela je Stradellinu »Pietà, Signore«.

Od domaćih autora izvedena je »Šibenska molitva« Lovre Županovića i nekoliko skladbi o. Tomislava Talana, zborovode u crkvi sv. Antuna u Zagrebu. Najprije je zbor izveo tri antifone B. D. Marije s tekstom iz »Pjesme nad pjesmama«: »Speciosa es«, »Razlita je milina« i »Jam hiems transiit«. To je bila premijerna izvedba ovih skladbi. Na kraju koncert je završen velikom kantatom koju je autor o. Tomislav Talan posvetio Blaženoj Djelici svog rodnog kraja: »Kantata na čast Majci Božjoj Čučerskoj«. Kantatu je izveo zbor, solisti uz pratnju orgulja. Kao solisti nastupali su: dr. Rajka Petančić, sopran, Ivica Ožanić, tenor i Slavko Hudina, bas.

Koncert je trajao jedan sat. Pljesak i oduševljenje slušatelja propratilo je svršetak tog nesvakidašnjeg i nezaboravnog događaja, priređenog prigodom 40. obljetnice postojanja župe sv. Antuna Padovanskoga u Zagrebu.

»Božićni koncert«

S. Imakulata Malinka, profesor na Institutu za crkvenu glazbu u Zagrebu, organizirala je kroz božićno vrijeme sa skupinom pjevača i instrumentalista šest koncerata u zagrebačkim crkvama (jedan i u Slav. Brodu). Te glazbene priredbe pod naslovom »Božićni koncert« sadržavale su narodne popijevke u obradi M. Leščana (»Hote, o ljudi sim«, »Dodite sad mладине«, »Prva je vura«, »Zvan Betlema«) i R. Matza (Poslušajte svi sada«), zatim nekoliko klasičnih vokalnih skladbi (Th. L. da Vittoria: »Ave Maria« za zbor; G. F. Händel: Aria soprana iz oratoriјa »Mesija«; W. A. Mozart: »Aleluja« za mezzosopran solo; J. Schnabel: »Transeamus« za zbor i orkestar; V. Jelić: »Bone Jesu« za ženski duet; I. Zajc: »Pastorale« za ženski duet) i više instrumentalnih djela (J. Stamitz: Duet za dvije flaute; G. B. Sammartini: Sonata za dvije flaute; G. Ph. Telemann: Sonata za flautu, obou, violinu, fagot i continuo; J. Ch. Naudot: Koncert za flautu, obou, violinu, fagot i continuo — I. stavak). Među sviračima bilo je svršenih akademskih glazbenika i studenata Muzičke akademije. Muziciranje je bilo na vrlo solidnoj visini, a osobito je došao do izražaja komorni zvuk pojedinih glazbala. Pjevanje malog komornog zbora napose se odlikovalo profinjenom zvukovnom zaobljeničušću, a i solisti su pokazali prikladnu spremnost.